

vässä kunnossa ja heti kun kaupunki itse tarvitsi niitä samanlaiseen tarkoitukseen sekä että mahdollisesti hävinneet astiat korvattiin arvion mukaan.

Rajasaaren puhdistuslaitos. Rajasaaren puhdistuslaitoksessa tapahtuneen räjähdysten aiheuttamien korjausten n. 180,000 mk:ksi arvioitujen kustannusten peittämiseen yleisten töiden lautakunta oikeutettiin ¹⁾ käyttämään v:n 1939 talousarvion pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot lukuun Viemärit merkityn määrärahan Rajasaaren puhdistuslaitoksen koneisto ja lopputyöt säästöä.

Malmilla olevan raiteen käyttö. Kaupunginhallitus oikeutti ²⁾ Suomen mineraali oy:n toistaiseksi käyttämään puhtaanapitolaitoksen Malmilla olevaa raidetta raakakiven kuljettamista varten ehdoin, että yhtiö suoritti kaupungille tästä oikeudesta 1,000 mk:n suuruisen vuotuisen korvauksen.

13. Satamaoloja koskevat asiat

Satamalaitoksen viranhaltijat. Satamahallintotoimiston vahtimestarit N. Ahlqvist, V. Bäcksbäck, J. Cedervall, W. Forsberg, E. Malm, K. E. Nordman ja K. J. Nordman, talonmiehet E. Cedervall ja N. Tuomala ja siivooja S. Lehto oikeutettiin asumaan kaupungin ulkopuolella v:n 1941 loppuun ³⁾ sekä nuorempi kirjanpitäjä E. Höckerstedt v:n 1942 maaliskuun 19 p:ään ⁴⁾, kaikki ehdoin, että he heti muuttivat kaupunkiin, jos vallitsevat liikennevaikeudet tuottivat haittaa heidän virantoimitukselleen.

Haaraosaston esimies H. Wallén oikeutettiin ⁵⁾ lääkärintodistuksen nojalla sodan johdosta oleskelemaan maaseudulla helmikuun 1 p:stä lähtien oikeuksin nostaa puolet kuukausipalkastaan eli 2,105 mk, jolloin palkansäästöstä oli suoritettava siihen asti tilapäisen työvoiman määrärahasta palkatun ylimääräisen toimistoapulaisen H. Hytösen 1,900 mk:n suuruisen kuukausipalkka.

Munkkisaaren talonmies-lämmittäjän kuukausipalkka päätettiin ⁶⁾ kertomusvuoden alusta lukien korottaa 1,900 mk:aan.

Vaakamestarien sodanaikainen palkka. Kaupunginhallitus epäsi ⁷⁾ satamalautakunnan esityksen palkan maksamisesta sotapalvelukseen kutsutuille vaakamestareille, koska he eivät saaneet palkkaa kaupungilta eivätkä muutenkaan olleet virkasuhteessa siihen.

Munkkiniemen sataman vartiointi. V:n 1939 yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁸⁾ 12,800 mk Munkkiniemen sataman vartiointista aiheutuneiden kulujen peittämiseen.

Halkojen toimittaminen Helsingin makasiini oy:lle. Kaupunginhallitus suostui ⁹⁾ toimittamaan Helsingin makasiini oy:lle, jonka velvollisuutena oli huolehtia Länsisatamassa olevan IV tullikamarin, rautatielaitoksen huoneistojen ja kaupungin viranomaisten käytettävänä olevien huoneiden sekä Katajanokalla olevan V tullikamarin lämmittämisestä, sen tarvitseman 500—600 sylen halkomäärä joko koiru- tai sekahalkoina samaan hintaan, minkä kaupunki vastaavanlaisista haloista peri omilta laitoksiltaan.

Helsingin makasiini oy:n laiturihuoltotari/ffi. Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾

¹⁾ Khs 18 p. huhtik. 584 §. — ²⁾ S:n 27 p. jouluk. 2,521 §. — ³⁾ Khn jsto 4 p. heinäk. 3,965 §. — ⁴⁾ S:n 16 p. toukok. 3,760 §. — ⁵⁾ Khs 26 p. tammik. 79 §. — ⁶⁾ Khn jsto 19 p. tammik. 3,198 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. helmik. 3,449 §. — ⁸⁾ S:n 27 p. tammik. 3,289 §. — ⁹⁾ Khs 23 p. toukok. 900 §. — ¹⁰⁾ S:n 23 p. toukok. 891 §; ks. v:n 1937 Kunnall. asetuskok. s. 4.

vahvistaa sellaisen korotuksen Helsingin makasiini oy:n laiturihuoltotarifiin, että laiturihuoltoveloitukset korotettiin 7 %:lla. Sittemmin kaupunginhallitus päätti ¹⁾ korottaa yhtiön laiturihuoltotariffia 20 %:lla suostuen samalla siihen, että alin maksu korotettiin 7 mk:sta 10 mk:aan. Myöhemmin laiturihuoltotariffia vielä korotettiin ²⁾ 25 %:lla.

Tuulaaki-, liikenne- ja satamamaksut. Kun se aika, jonka kuluessa joulukuun 14 p:nä 1935 tuulaakimaksun perusteista annetun lain mukaan saatiin v. 1936—40 kantaa tuulaakimaksua, päättyi kertomusvuoden lopussa, niin kaupunginhallitus päätti ³⁾ esittää valtioneuvostolle, että Helsingin kaupunki tuulaakimaksun perusteista annettavassa uudessa laissa oikeutetaisiin edelleenkin kantamaan tuulaakina 2 % tullimäärästä.

Kaupunginhallituksen tehtyä ⁴⁾ valtiovarainministeriölle esityksen Helsingin kaupungille tulevien tuulaaki- ja liikennemaksujen kannannasta tammikuun 1 p:stä 1941 alkaen tullikamarien kautta sekä samalla päätettyä mahdollisesti merkitä v:n 1941 talousarvioehdotukseensa 12,000 mk tullilaitokselle suoritettavia kantopalkkioita varten, valtiovarainministeriö antoi määräyksensä kyseisen kannannan järjestämisestä ⁵⁾.

Satamalautakunta oikeutettiin ⁶⁾ sopimaan Tampereen, Lahden, Hämeenlinnan ja Jyväskylän kaupunkien kanssa Helsingin kaupungille tulevien, mainituissa kaupungeissa kannettavien tuulaakimaksujen veloituksesta ja kannannasta 3 %:n palkkiota ja postikuluja vastaan.

Norjalaisia pakolaisia pois kuljettanut Grado niminen höyrylaiva vapautettiin ⁷⁾ suorittamasta 5,341: 80 mk:aan nousseita satamamaksujaan.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ tehdä puolustusministeriölle esityksen valtion laivatelakan Helsingin varuskunnan matkustajaliikennettä harjoittavien alusten v:n 1938 jälkipuoliskon ja v:n 1939 satamamaksujen suorittamisesta.

Satama-alueen n.s. sinisten alueiden vuokralleanto. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ kehoittaa kiinteistölautakuntaa ja satamalautakuntaa vuokraamaan varastoalueita satamaliikenteen tarpeisiin käytettäviltä n.s. sinisiltä alueilta, joita kaupunginvaltuuston päätöksen ¹⁰⁾ mukaisesti ei voitu pitää varsinaisena satama-alueena, siten, että satamalautakunnalla olisi etuoikeus niiden satama-alueiden hallintaan, mitkä tarvittiin tuontia ja vientiä varten, ja oikeus vuokrata varastopaikkoja määrättyä suhteellisen lyhyttä aikaa varten, jota tarpeen tullen voitaisiin pidentää, sekä ollen kiinteistölautakunnan, vuokratessaan halkovarastoalueita toukokuun 1 p:ään 1941, tehtävä sopimukset vasta sen jälkeen kun kussakin tapauksessa kysymyksessä olevasta alueesta ensin oli periaatteellisesti päästy yksimielisyyteen satamalautakunnan kanssa.

Merisataman käyttäminen halkovarastopaikkana. Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾, että sen aikaisemmin tekemä päätös ¹²⁾ Merisataman käyttämisestä varastoalueena ei estä halkojen varastoimista sinne kertomusvuoden talvella.

Länsisataman korttelin n:o 267 vuokra-ajan pidentäminen. Kaupunginhallitus päätti ¹³⁾ taata Ab. Mercantile nimiselle yhtiölle sen varastoalueeksi

¹⁾ Khs 1 p. elok. 1,382 §. — ²⁾ S:n 21 p. marrask. 2,228 §. — ³⁾ S:n 11 p. huhtik. 537 §; vrt. Kunnall. asetuskok. s. 147. — ⁴⁾ Khs 31 p. lokak. 2,060 §. — ⁵⁾ S:n 12 p. jouluk. 2,416 §; vrt. Kunnall. asetuskok. s. 146. — ⁶⁾ Khs jsto 17 p. helmik. 3,448 §. — ⁷⁾ S:n 3 p. tammik. 3,039 §. — ⁸⁾ Khs 31 p. lokak. 2,061 §. — ⁹⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,227 §. — ¹⁰⁾ Ks. v:n 1929 kert. s. 10. — ¹¹⁾ Khs 23 p. toukok. 886 §. — ¹²⁾ Ks. v:n 1935 kert. s. 89. — ¹³⁾ Khs 12 p. jouluk. 2,408 §.

vuokraaman Länsisataman korttelin n:o 267 vuokra-ajan pidentämisen viidellä vuodella heinäkuun 1 p:stä 1944 lukien silloin vallitsevin vuokrin sekä etuoikeuden heinäkuun 1 p:stä 1949 lukien vuokrata kyseisen alueen silloin vallitsevin vuokrin sikäli kuin kaupunki ei tarvinnut sitä omiin tarkoituksiinsa, kuitenkin ehdoin, että yhtiö rakensi alueelle tulenkestävän varastosuojan, jonka tuli olla valmiina ennen v:n 1944 heinäkuun 1 p:ää ja jonka piirustukset oli jätettävä satamalautakunnan hyväksyttäväksi.

Munkkisaaren mylly oy:n vuokra-alueita koskevan vuokrasopimuksen siirto. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾, Munkkisaaren mylly oy:n joutuessa purettavaksi kertomusvuoden keväällä, sallia siirtää sen vuokraamaa Munkkisaaren aluetta koskevan vuokrasopimuksen yhtiön osakekannan omistajalle, Vaasan höyrymylly oy:lle, joka laajennetussa muodossa jatkaisi alkuperäisen yhtiön toimintaa.

Puhelinkaapelin vetäminen Kaivopuistosta Santahaminaan. Puolustusministeriön anomukseen saada vetää puhelinkaapeli Kaivopuistosta Santahaminaan kaupunginhallitus puolestaan päätti ²⁾ suostua satamalautakunnan esittämiin ehdoin:

että puolustusministeriön toimesta pystytettiin selvät, kaapelin kulku-suuntaa osoittavat linjamerkit, jotka niinkään ministeriön toimesta pidettiin asianmukaisessa hyvässä kunnossa;

että puolustusministeriö itse vastasi kaikista kaapelille aiheutuvista vahingoista sekä myöskin kaapelin aluksille mahdollisesti aiheuttamista vaurioista;

että kaupunki ei missään suhteessa ollut kaapelista vastuussa;

että puolustusministeriö omalla kustannuksellaan siirsi kaapelin tai sen osan muualle, jos olosuhteet tai satamalaajennukset sitä vaativat; sekä

että satamakapteenille ilmoitettiin aika, milloin kaapelin laskemiseen ryhdyttiin, jotta hän voisi todeta sen tulevan suoritetuksi annetun luvan mukaisesti.

Vartiokojun siirtäminen. Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ³⁾ 15,000 mk Länsisatamassa olevan Laivaranan vartiokojun siirtämiseksi Katajanokalle.

Katajanokan vuota- ja öljymakasiini. Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin ⁴⁾ ryhtymään Katajanokan vuota- ja öljymakasiinirakennuksen perustustöihin käyttäen niitä varten kertomusvuoden talousarvioon merkittyä 1,300,000 mk:n määrärahaa. Rakennukseen hankittavat vaa'at päätettiin ⁵⁾ toistaiseksi jättää tilaamatta.

Eteläsataman III tulikamarin tavarahissit. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ anoa kauppa- ja teollisuusministeriöltä oikeutta Eteläsatamassa olevan III tulikamarin tavarasuojain hissien n:ot 5 ja 6 käyttämiseen edelleenkin ainakin v:n 1942 loppuun, jolloin kaupunki puolestaan sitoutui parantamaan niitä sähkötarkastuslaitoksen mahdollisesti vaatimalla tavalla.

Sähkötarkastuslaitoksen tarkastajan ilmoituksen mukaan hissejä jatkuvasti saatiin käyttää ilman mitään rajoituksia käyttöaikaan nähden, jos niissä suoritettiin eräitä laitoksen vaatimia korjaustöitä, joiden suorituksen arvioitiin maksavan 52,120 mk, ja edellyttäen, että hisseissä myöhemminkin suoritettiin kulloinkin tarpeelliset korjaukset. Kaupunginhallitus

¹⁾ Khs 16 p. toukok. 808 §. — ²⁾ S:n 6 p. kesäk. 986 §. — ³⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,339 §. — ⁴⁾ S:n 12 p. jouluk. 2,418 §. — ⁵⁾ S:n 24 p. lokak. 1,996 §. — ⁶⁾ S:n 12 p. syysk. 1,649 §; vrt. v:n 1938 kert. s. 240.

päätti ¹⁾ tällöin kehoittaa rakennustoimiston talorakennusosastoa suorittamaan korjaukset käyttäen pääluokan Kiinteistöt lukuun Erinäisten hallintokuntain rakennusten korjaukset merkityistä varoista tull- ja satamarakennuksia varten.

Satamatyöntekijäin ruokailu- ja oleskeluhuoneiston järjestäminen. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan aloittamaan Katajanokalle järjestettävän satamatyöntekijäin ruokailu- ja oleskeluhuoneiston sisustustyöt.

Sillat ja laiturit. Asianomaisen katselmuslautakunnan asetuttua annettavassaan lausunnossa yksimielisesti puoltamaan kaupungin anomusta ³⁾ kiinteän sillan rakentamisesta Sörnäisten niemen ja Kulosaaren väliin sekä penkereen rakentamista Kuoresaaren ja Kulosaaren väliin, kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö Uudenmaan lääninhallituksen ehdotuksesta siirsi asian vesistötoimikunnan käsiteltäväksi ⁴⁾, jolle kaupunginhallitus sittemmin päätti ⁵⁾ kehoittaa asiamiesosastoa tekemään satamarakennuspäällikön ehdottamat kirjalliset muistutukset katselmuslautakunnan ⁶⁾ lausunnon johdosta.

Helsingfors simsällskap nimisen seuran ehdotus väliaikaisen sillan rakentamisesta Kaivopuiston rannasta Pohj. Uunisaareen ei antanut ⁷⁾ kaupunginhallitukselle toimenpiteen aihetta. Sitä vastoin kaupunginhallitus myönsi ⁷⁾ yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 10,000 mk rakennustoimiston satamarakennusosaston ehdottaman väliaikaisen sillan rakentamiseen uimalaitoksen katselijaparvekkeen taakse Uunisaaren ja Liuskasaaren välille sekä portaiden rakentamiseen sieltä Liuskasaaren kalliolle ehdoin, että Liuskaluodon kalastajat edelleen saivat jäädä tälle luodolle.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ ilmoittaa It. Kaivopuiston tontin n:o 13 omistavalle Ab. Blåklinten nimiselle yhtiölle, joka aikoinaan oli kieltänyt kaupunkia poistamasta mainitun tontin alapuolella olevaa laituria, katso- vansa itsensä oikeutetuksi poistamaan sen, koska yhtiöllä ei ollut hallus- saan mitään asiakirjoja, joista välittömästi olisi selvinnyt sen oikeus kyseisen laiturin pitoon, sekä antaa rakennustoimiston katu- ja satama- rakennusosastoille määräyksen kesäkuun 25 p:nä ryhtyä poistamistoihin.

Rautatiet. Valtioneuvosto oli kesäkuun 27 p:nä päättänyt muuttu- neiden olosuhteiden vuoksi vapauttaa kysymystä Helsingin tavara-ase- man vastaisesta sijoittamisesta y.m. tähän järjestelyyn liittyviä kysy- myksiä tutkimaan ja niitä koskevaa ehdotusta laatimaan asettamansa komitean suorittamasta loppuun sille annettua tehtävää sekä määrännyt sen luovuttamaan siihenastisen työnsä tulokset rautatiehallitukselle ja Helsingin kaupunginhallitukselle. Rautatiehallituksen esittämän toivo- muksen johdosta kaupunginhallitus tällöin päätti ⁹⁾ ilmoittaa suostu- vansa välttämään sellaisia ratkaisuja, jotka voisivat vaikeuttaa ratapiha- kysymyksen vastaista järjestämistä ilman että ennakolta oli asetettu yhteyteen rautatiehallituksen kanssa, edellyttäen, että myöskin rautatie- hallitus pidättäytyi sellaisista toimenpiteistä, jotka voivat vaikuttaa kaupungin asemakaavakysymysten ratkaisuun, ollen tällöin erikoisesti vältettävä Töölönlahden suunnittelematonta täyttämistä ja ollen kysymys

¹⁾ Khs 28 p. marrask. 2,294 §. — ²⁾ S:n 6 p. syysk. 1,610 §. — ³⁾ Ks. v:n 1937 kert. s. 77. — ⁴⁾ Khs 20 p. kesäk. 1,119 §. — ⁵⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,334 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1938 kert. s. 220. — ⁷⁾ Khs 13 p. kesäk. 1,079 §. — ⁸⁾ S:n 20 p. kesäk. 1,125 §. — ⁹⁾ S:n 11 p. heinäk. 1,284 §.

Turuntien alitse johtavan tunnelin sijoituksesta todennäköisesti erotettava erilliseksi kysymykseksi, koska kaupungin tarkoituksena oli lähitulevaisuudessa vahvistaa mainitun kadun lopullinen suuntaus.

Purkausraiteen rakentamiseksi Vaihdekadulle Länsisatamaan Jätkäsaaren eteläpuolelle polttopuiden varastopaikoiksi järjestettävää täyttöaluetta varten kaupunginhallitus myönsi ¹⁾ 40,000 mk yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan.

Edellä mainituista kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin ²⁾ 22,000 mk Sörnäisten rantatien rautatieraitteen pidentämistä varten rakennustoimiston putkivalimon kohdalla.

Arabian raiteen ja Verkkosaaren välisille alueille päätettiin ³⁾ rakentaa 300 m:n pituinen pistoraide ilman sivuraidetta. Tarkoitukseen myönnettiin rakennustoimiston käytettäväksi 200,000 mk edellä mainituista kaupunginhallituksen käyttövaroista.

Sen jälkeen kun asiasta oli tehty eräitä esityksiä, kaupunginhallitus päätti ⁴⁾, ettei kaupungin taholta toistaiseksi ryhdytä toimenpiteisiin lisäalueen saamiseksi Herttoniemen radan ratapihaa varten, mutta että Viikin ja Malmgårdin tilain hoitokunnan huomio oli kiinnitettävä mahdolliseen tulevaan ratapihatarpeeseen, niin ettei rakennustoiminta Viikin alueella estäisi sen tyydyttämistä.

Vesialueen rauhoittaminen. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾, että sen maaliskuun 2 p:nä 1934 tekemä päätös Kyläsaaren ja Kivinokan välisen rajaviivan pohjoispuolella olevan Vanhankaupunginlahden vesialueen rauhoittamisesta kaikelta kalastukselta väliaikaisesti lakkautettaisiin olemassa voimassa kertomusvuoden loppuun ja että kalastus näin ollen asianomaisella luvalla sallittaisiin mainitulla alueella kertomusvuoden aikana.

Rautaromun myynti. Kaupunginhallitus suostui ⁶⁾ yleisten töiden lautakunnan esitykseen rakennustoimiston satamarakennusosaston telakalla Länsisatamassa olevan rautaromun myymisestä Industria oy:lle.

Sotavahinkovakuutus. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾, että satamalaiturit, -sillat ja -raiteet jätetään vakuuttamatta sotavahingon varalta sekä että satamalaitteista ainoastaan nosturit ja tulli- ja satamarakennukset vakuutetaan. Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että satamien ulkopuolella olevista silloista ainakin Lauttasaaren silta oli vakuutettava sekä että sen yleisjaoston tuli harkita muun omaisuuden mahdollista vakuuttamista.

Maan jälleenrakentamisesta aiheutuvat toimenpiteet. Satamalautakunnan valmisteltavaksi päätettiin ⁸⁾ jättää kysymys tarpeellisiin toimenpiteisiin ryhtymisestä entistä suuremman vientiliikenteen tarpeiden tyydyttämiseksi kaupungin satamissa.

14. Teknillisiä laitoksia koskevat asiat

Eräiden töiden aloittamiseen myönnetty lupa. Kaupunginhallitus suostui ⁹⁾ teknillisten laitosten hallituksen anomukseen saada aloittaa eräitä töitä, joita varten kertomusvuoden talousarvioon oli merkitty määrärahat.

¹⁾ Khs 13 p. kesäk. 1,077 §. — ²⁾ S:n 28 p. marrask. 2,289 §. — ³⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,250 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. toukok. 751 §. — ⁵⁾ S:n 6 p. kesäk. 978 §. — ⁶⁾ S:n 22 p. elok. 1,529 §. — ⁷⁾ S:n 9 p. helmik. 114 §. — ⁸⁾ S:n 21 p. maalisk. 396 §. — ⁹⁾ S:n 9 p. toukok. 765 §, 13 p. kesäk. 1,074 §, 20 p. kesäk. 1,128 §, 8 p. elok. 1,429 §, 6 p. syysk. 1,612 § ja 17 p. lokak. 1,926 §.